

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci oraz do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie:
nbp.pl/plany-emisyjne

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerem 22 185 17 05.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

9 grudnia 2025 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzenie do obiegu srebrnej monety o nominale 50 zł „Skarby sztuki medalierskiej” – „Michał Ossowski”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość polskiego pieniądza

NARODOWY
BANK POLSKI

Historia monety polskiej

5 złotych z okresu powstania listopadowego

Monety kolekcjonerskie

5 złotych z okresu powstania listopadowego

26 listopada 2025 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 20 zł „Historia monety polskiej” – „5 złotych z okresu powstania listopadowego”.

W czasie powstania listopadowego (29 listopada 1830 – 7 września 1831) mennica warszawska prowadziła niezwykle intensywną działalność w trudnych warunkach. Rząd Narodowy Królestwa Polskiego w celu pokrywania wielkich wydatków domagał się bowiem jak największej ilości pieniądza. W efekcie, w niektórych okresach, mennica pracowała przez całą dobę, a jej pracownicy „do domów nie odchodzą, lecz kolejno na słomie spoczywają”. Dodatkowym utrudnieniem było zainstalowanie w gmachu mennicy fabryki armat, która również korzystała z tamtejszych urządzeń. Na domiar złego, niektórzy pracownicy zostali przymusowo wcieleni do armii powstańczej, a istniało zagrożenie jeszcze większego poboru. Kolejnym problemem był brak surowca do produkcji monet. Starano się temu zaradzić, przymusowo przejmując srebrne i złote przedmioty ze świątyń wszystkich wyznań. Z kościelnych dzwonów natomiast pozyskiwano surowiec do bicia miedzianych trojaków.

Mimo wybuchu powstania, mennica początkowo wybijała monety pod dawnymi stemplami. Zmiana nastąpiła dopiero po detronizacji Mikołaja I 25 stycznia 1831 r. Już 10 lutego mennica otrzymała polecenie usunięcia ze stempli portretu cara i zastąpienia go nowym herbem Królestwa, przedstawiającym Orła i Pogonią na dwudzielnej, ukoronowanej tarczy. Z tym nowym godłem bito miedziane trojaki, bilonowe dziesięciogroszówki, srebrne dwuzłotówki i pięciозłotówki oraz złote dukaty typu holenderskiego. Łącznie wybito 7,5 miliona monet wszystkich typów.

Na temat nowej monety kolekcjonerskiej, reprezentującej pieniądź powstańczy, została wybrana moneta pięciозłotowa. Na jej awersie widnieje wspomniana tarcza herbowa

z Orłem i Pogonią. Umieszczony powyżej w otoku napis jednoznacznie wskazuje, że jest tu symbolizowane Królestwo Polskie. Na rewersie widać pośrodku określenie nominału: 5 / ZŁOT. / POL. Napis ten został otoczony wieńcem z liści dębowych. U dołu zaś wieńca widoczne są dwie litery: K i G, które są inicjałami intendentu mennicy – Karola Gronau. W otoku przy krawędzi monety przedstawiono dokładnie stopę menniczą pięciозłotówek i datę: 17 211/625 Z GRZYW-CZYST-KOL. * ROKU 1831 *. Na obrzeżu wymowny napis: BOŻE ZBAW POLSKĘ.

Na awersie monety kolekcjonerskiej o nominale 20 złotych wykorzystano rewers opisanej wyżej monety pięciозłotowej z dobrze widocznym nominałem 5 / ZŁOT. / POL. oraz znamiennej datą 1831. Nowym elementem jest orzeł z czapki oficera 2 pułku Mazurów. Dominuje jednak okrąg z wizerunkiem orła ustalonym dla godła

Nominał 20 zł

metal: Ag 925/1000

stempel: lustrzany

średnica: 38,61 mm

masa: 28,28 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 10 000 szt.

Projektantka: Dominika Karpińska-Kopiec
Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała
Mennica Polska SA

Rzeczypospolitej Polskiej, napisem: RZECZPOSPOLITA POLSKA- 2025 i nominałem: 20 ZŁ.

Jedynym znaczącym elementem rewersu tejże monety jest oryginalny stempel awersu powstańczej pięciозłotówki. Widzimy tam dwupolową, ukoronowaną tarczę z Orłem i Pogonią oraz legendą: KRÓLESTWO POLSKIE. Temat nowej monety został przedstawiony w pierścieniu okalającym: 5 ZŁOTYCH Z OKRESU POWSTANIA LISTOPADOWEGO. Jedyną zaś ozdobą jest umieszczony na dole ornament zaczerpnięty z pamiątkowego pudełka z kompletem monet powstańczych.

Stanisław Suchodolski